

גוונים במחול 195

יריד כוריאוגרפי בנווה צדק

מפגש היוצרים הצעירים בסוזן דלל

בקצה שונה לגמרי של הקשת הכוריאוגרפית ניצבים שניים שבחרו במוסיקה קלאסית, שתי סוויטות לצילו מאת י.ס. באך, לצורך סולו שלהם. האחד, אילן לשם, יצר את "קוהינור" (שמו של יהלום מפורסם ביופיו), מחול צורני ומלוטש, "תנועה לשמה", נאה מאוד, בביצוע אפרת סטמפלר, עדיין תלמידה ב"תלמה ילין".

השני הוא עמנואל גת, לשעבר מרקדני ליאת דרור וניר בן-גל. גם הוא בחר בארבעה חלקים מתוך סוויטה לצילו מאת באך, ויצר מוטלוג בתנועה, שהוא עצמו רוקד בצורה מעולה. יש בו מעברים מרתקים בין תנועה פרטית, כאילו מתוך היומיום, מול קפיצות נמוכות אבל בעלות נחיתה רכה, יפה, וצעדים פורמאליים. גת הוא יוצר מוסיקלי מאוד, בעל הופעה חזקה וגוף יפה מאוד, המחייב יכולת והבעה, והוא הוכיח שיש לו את כל המרכיבים הללו.

התוכנית "בראש אחר" החלה בצורה די צולעת בסולו עם מסכות מאת אירית קלוזנר, בביצוע שירה גור. זה היה יומרני ונדוש למדי. אבל אותה תוכנית כללה גם עבודה משעשעת ומקורית מאת שרון קאשי, "סירנות", בה חמש דמויות במיני תכריכים או תחבושות, עם סנפירי צלילה לרגליהם מפתחות מערכת יחסים.

סולו מוזר מאת ענת גיל רפאלי, ובביצועה, "הצפה", אינו אלא שיר הלל לספונזה.... ענת היא אשה נאה מאוד וסמרטוט הרצפה האפור משמש לה לא רק לכיבוד הרצפה, אלא לבסוף גם כמטפחת ראש צנועה. יש בריקוד לא גדול זה רגעי קסם, כגון שעה שהגומי לניגוב מרצפות, האנונימי, השפל, מתגלגל על זרועותיה ועושה לרקדנית מופע חשפנות, או כשבסיום היא

אם לשפוט לפי ההיצע, המתיש בעושרו, אין מה לדאוג לעתידו של המחול העכשווי בישראל, יש עתודה חזקה של יוצרים ומבצעים כאחד. יש פה ושם מקוריות ועבודות רבות מפגינות חיוניות רבה ומעורבות אישית

מאת גיורא מנור

המחול הישראלי הצעיר חי ורוקד בשלל גוונים במרכז סוזן דלל. למשך שלושה ימים הפך המרכז לשוק צבעוני של מחול, ומי אינו אוהב לטייל בשווקים, להריח את הניחוחות, למצוא מציאות ובכלל ליהנות מהשפע המוצע על ידי הרוכלים: מפגשי "גוונים במחול" הם כבר מוסד ותיק, אבל דומני שטרם היה אחד כה עשיר בכשרונות צעירים ויוצרים ומבצעים בלתי מוכרים - ומוכשרים, כמו זה של השנה.

אם לשפוט לפי ההיצע, המתיש בעושרו, אין מה לדאוג לעתידו של המחול העכשווי בישראל, יש עתודה חזקה של יוצרים ומבצעים כאחד. יש פה ושם מקוריות ועבודות רבות מפגינות חיוניות רבה ומעורבות אישית. לא הכל שפיר, כמוכן. חמש תוכניות שבמסגרת התחרות ועוד כהנה וכהנה מופעים אחרים מצריכים עבודת הכנה עצומה והחלטות מכאיבות ולא פשוטות, ומלאכה זו עשו בעיקר אלידע גרא, המנהלת האמנותית של האירוע ונירה פז, המפיקה שלו.

ונתחיל מההפתעות לטובה: העבודה השלמה ביותר והמרתקת, לדעתי, היתה זו של שלי גונן, רקדנית "להקת המחול הקיבוצית", שאותה רקדה יחד עם ארי רוזנצווייג, אף הוא רקדן "הקיבוצית". נוצרה זהות מצוינת בין השניים לבין ה"סביבה" בה נעו. סביבה זו בנויה מקירות, המתגלים כפסי נייר לבן שלפעמים הם חצי שקופים ומאפשרים בעזרת התאורה הנפלאה של אייל תבורי (העובד בעיקר לעיצוב מופעי רוק, כגון הקונצרטים של הזמרת ריטה) להפוך את הרקדנים לצלליות. אבל הצלליות פורצות דרך הנייר הנקרע אל הבימה. היתה לי תחושה של קריעת העור, של חשיפה עצמית אמיתית. שם היצירה "כרוניקה", והיא משכנעת ביותר, תיאטרון-תנועה בו כל מרכיבי הבימה מתלכדים למכלול חזק. עבודה זו - בצדק לדעתי - זכתה בפרס הראשון.

"כרוניקה", כור: שלי גונן, צילום: גדי דגון

"CHRONICLE", CHOR.: SHELLY GONEN

זהו דיוקן אכזרי למדי ואלים של הדור הצעיר, שבין השירות הצבאי, הסמים והיחסים הבינאישיים והבין-מיניים נקלע לעולם מבולבל, מביך, אבל גם מקסים בפראות שבו, המעורבת בעדינות. ניכר ברביעייה צעירה זו שהיא מזדהה הזדהות מלאה עם החומר התנועתי, אפילו ברגעים הקשים, כמו זה שבו משתמשת אחת הרקדניות בעור בטנו החשוף של שי כבמאפרה.... שופטי התחרות זיכו עבודה זו בציון לשבח.

המלחין הפופולרי ביותר ב"גוונים" השנה היה אחד קולאז'... האדון קולאז' היה אחראי לליווי המוסיקלי של כל ריקוד שני וחמישי. מי שמתמחה בערבוב הסלטים הצליליים הללו הוא אלכס קלוד.

"אישי נשי" היה מופע שכלל ארבעה ריקודי סולו. "וגם גיוני לא" מאת ליאורה אקסלרוד, הוא מחול בו מופיעה הרקדנית כחלק מהקרנת וידאו על מסך חצי שקוף וכדמות תלת-ממדית חיה על הבימה... זה רעיון בעל אפשרויות אם כי לא כל כך מקורי, אבל לא הצלחתי לגלות את הקשרים או הניגודים בין הנעשה על הבימה והנשקף מהאקרן.

אורנית רוזנבלום, רקדנית לשעבר של רינה שיינפלד, הופיעה בסולו מתמשך ביותר, שהיו בו חלקים טובים, למוסיקה מאת רן בגנו. התפאורה - מין מיטה + כיסא מוארים מבפנים (בתאורה טובה שעיצב יעקב בריס) משמשים את הרקדנית (שבגרה בינתיים, אבל לא איבדה את האינטנסיביות שלה) לתיאור מצבי חיים שונים. טקסטים שהיא חיברה מושמעים כרקע. הכוריאוגרפית הגדולה, דוריס האמפרי, כבר אמרה בספרה "אמנות עשיית המחולות" שכל ריקוד הוא קצת ארוך מדי...

שם היצירה "כרוניקה", והיא משכנעת ביותר. תיאטרון-תנועה בו כל מרכיבי הבימה מתלכדים למכלול חזק. עבודה זו - בצדק לדעתי - זכתה בפרס הראשון

עצמו ושי טמיר, צעיר מוכשר מאוד, ושתי רקדניות, לבנת רייז ושלומית תמיר - כולם תלמידי הסדנה שמנהלת יהודית ארנון.

תקועה, ראשה בדלי פלסטיק אדום ורגליה מונפות אל על. "הצפה" הוא שיר הלל לעקרת הבית או לעוזרת, והפגנה של יכולת להפיח בפרטים יומיומיים רוח של פיוט ומשמעות, כפי שרק אמנות אמיתית מסוגלת לעשות.

עולמות רבים מצטלבים להם ב"גוונים" הללו. למשל בתוכנית "עולם בגוונים" תמצא "כתמים שקופים של זמן" מאת סנדרה פרץ ובביצועה בהשפעת הבוטו היפני. המחול מתחיל בצורה מסקרנת, עם דמות תחת שמלה יפנית רחבה ושמישייה אדומה, אך נגמר כפי שתרגיל לצלילי הבולרו הידוע...

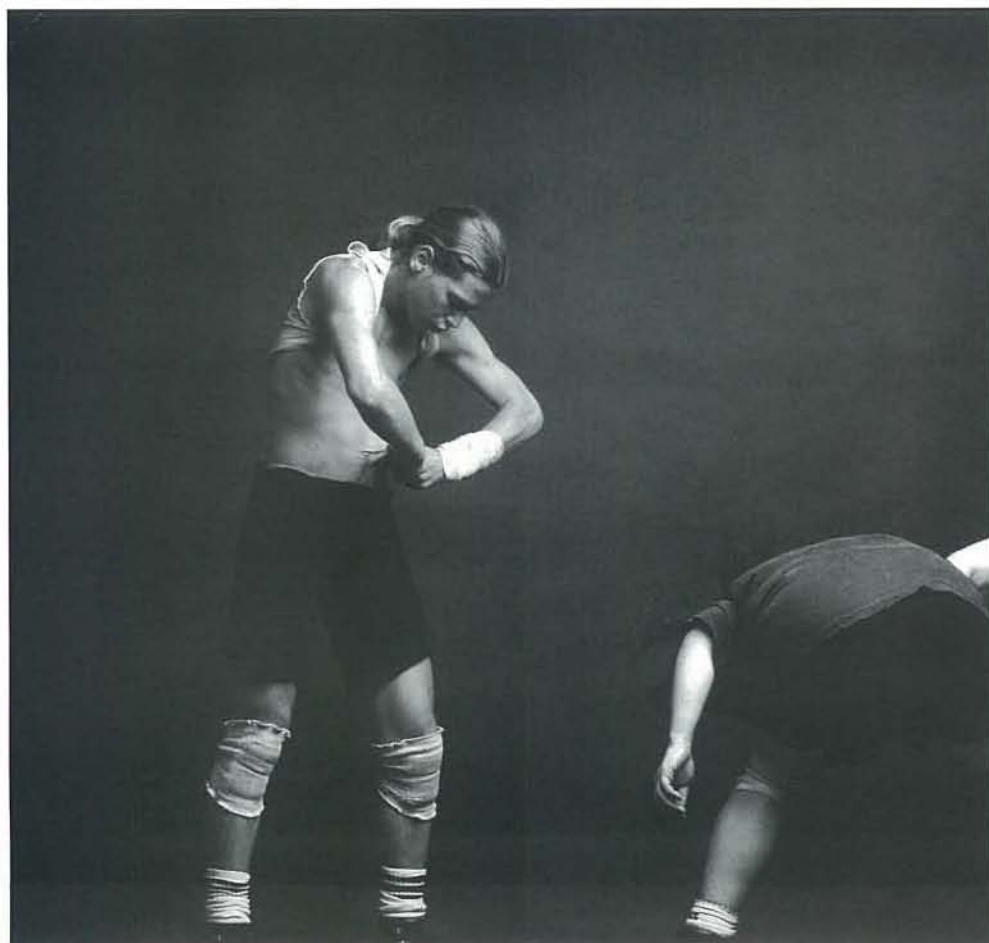
יש גם משהו בסגנון המחול הספרדי, מאת מיכל נתן וקבוצת רקדנים ונגנים וזמר, שאינו שייך, לטעמי, למפגש כוריאוגרפים חדשנים. ואילו ברק מרשל מנסה לראשונה את כוחו בעיצוב מחול. בעזרת נרות נשמה וריקודי מעגל, "דודה לאה" שלו אמור להיות מחווה לדודה שמתה (יצירה זו חלקה את הפרס הראשון עם "כרוניקה" מאת שלי גונן). יש בתנועה זו, שניכרים בה שרידי "שיער" ושאר תיאטרון אמריקאי "מתקדם" משנות ה-60, חן, אבל לא יותר.

האוניסונו, תנועה אחידה של כל המשתתפים, שהיא, כמו הסימטריה, סם מוות לארכיטקטורה המחולית, מקלקל לא רק ניסיון זה של ברק, אלא גם מחולות נוספים רבים בתחרות. כוריאוגרפים, הזיהרו בתנועה משוכפלת, אחידה, ולכן נעדרת מתח פנימי ומשעממת, חסרת כרומאטיקה פנימית של אקורד.

עבודת בכורה אחרת, טובה, של תלמיד הסדנה למחול שבגעתון, שבכלל תרמה לא מעט חיוניות ל"גוונים" השנה, היא זו של רובי אדלמן, "אגדו", לשני בחורים - הכוריאוגרף

"אגדו", כור: רובי אדלמן, צילום: גדי דגון

"AGADU", CHOR.: RUBY EDELMAN

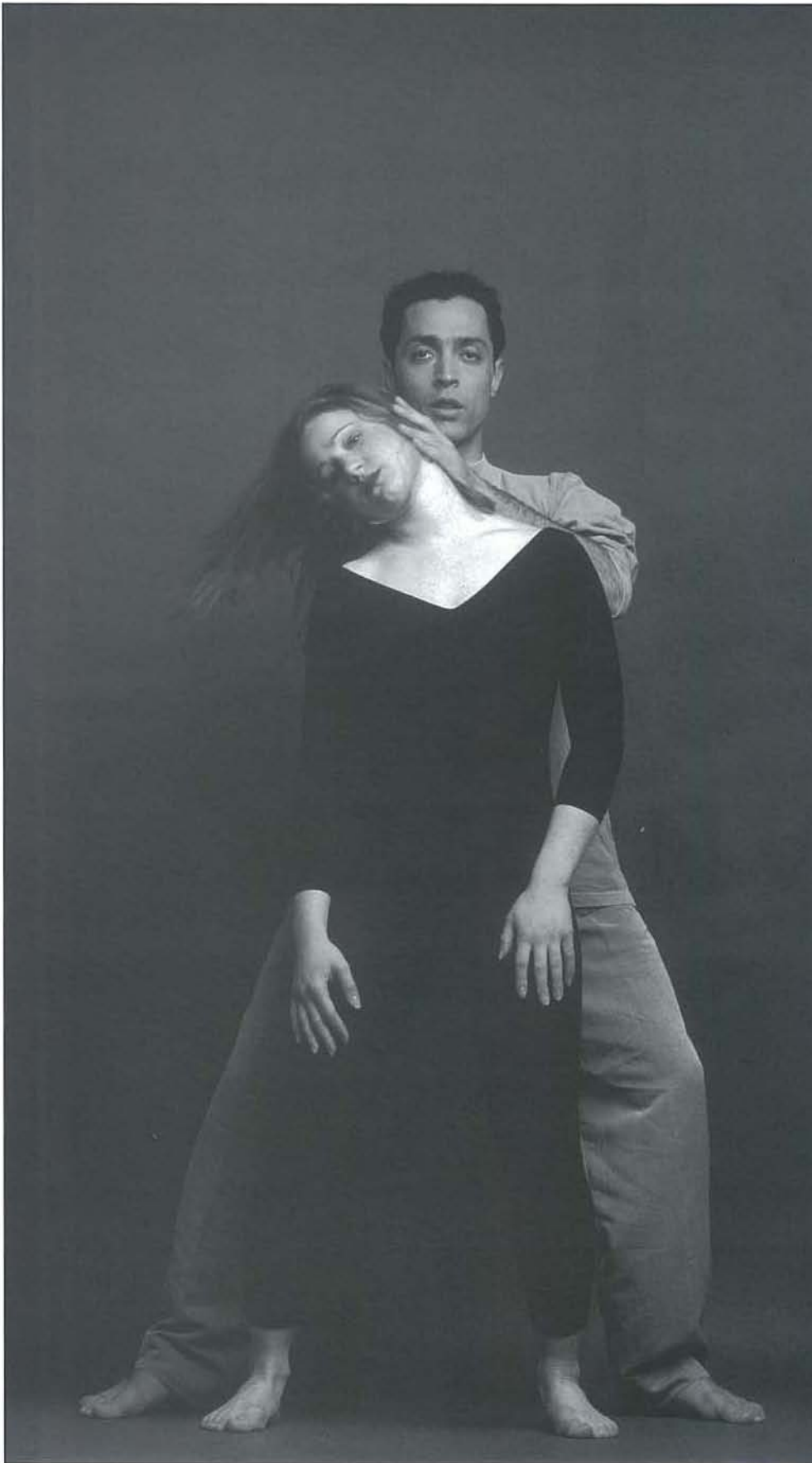
**שפע כזה של
כשרונות צעירים לא
ראיתי. הרמה הטכנית
של רבים מהמבצעים
מרשימה, אבל עוד
יותר מכך אישיותם
של רבים מהצעירים
הבאה לידי ביטוי
בולט על הבימה**

מופעי "גוונים" השנה נפתחו במין מחווה לניר
בן-גל ולילאת דרור. הם שבו וביצעו את
"דירת שני חדרים", המופע שזיכה אותם
בפרס גוונים בשנת 1987, בראשית הקריירה
שלם.

וליד המופעים שבתחרות הופיעו להקות
מבתי-הספר למחול ביצירה עצמית, התקיימו
מופעי חוצות מצוינים של סטפס מאת צביה
ברומר, להקת אקרובטים גרוזינים ולהקת
הגיאז של שמעון בראון.

שפע כזה של כשרונות צעירים לא ראיתי.
הרמה הטכנית של רבים מהמבצעים
מרשימה, אבל עוד יותר מכך אישיותם של
רבים מהצעירים הבאה לידי ביטוי בולט על
הבימה.

המחול הצעיר בארץ אינו מתפתח בכיוון
מסוים, אחיד, אך ניכרות השפעות של אוהד

"זמן לעזוב", כור' אייל נחום, צילום: גדי דגון

"TIME TO LEAVE", CHOR.: EYAL NACHUM

ועד פינה באוש ובילי פורסיית, ובכל זאת יש
ביצירות לא מעטות גם משהו אישי ומיוחד,
מקומי ואם תרצו מקורי. המחול הישראלי
הצעיר-תמיד חי ורוקד בנווה-צדק ואין מה
לדאוג לשלומו.

זאת אמנות שנעשית לאו דווקא בתל-אביב.
ניכר היטב רישומה של הלהקה והסדנה
שבגעתון, בצפון הרחוק, וגם הפעילות

נהרין - בייחוד על תלבושת הבנות: מיני
חצאיות קצרות ומשמניות, גופיות ותחתונים
מצועצים לכל, וכן במוטיב האהוב עליו,
שחזור שוב ושוב: משהו קופץ לזרועות
הזולת בחיפוש אחר קשר אנושי, אבל
הפרטנר נותן לו ליפול ארצה בחבטה.

שבע פעמים כבר התקיים מפגש "גוונים"
והשנה משתתפים בתצוגה המרהיבה הזאת
של מחול ישראלי צעיר, 22 יוצרים. זה מחול
שאינו מנותק מהנעשה בתחום בעולם, מיפן

"ארבעה ריקודים", כור' וביצוע: עמנואל גת

צילום: גדי דגון

"FOUR DANCES", CHOREOGRAPHED AND DANCED BY

EMANUEL GAT

המתבצעת בירושלים ומקומות אחרים. מוזר, שבשנה שעברה בוטל מפגש "גוונים במחול" בשל מיעוט החומר הראוי שהוצע למארגנים. מכל מקום השנה לא היה מחסור בכשרונות, ואין זה משנה כל כך מי זכה בפרס (בשעת כתיבת רשימה זו השופטים, שאין לקנא בהם כי הבחירה קשה באמת, טרם הודיעו מי הם הזוכים). כפי שנוהגים להגיד על האולימפיאדות, העיקר היא ההשתתפות, המדליה אינה חזות הכל.

"דודה לאה", כור': ברק מרשל
צילום: גדי דגון
"AUNT LEAH"
CHOR.: BARAK MARSHALL

"קוהינור"
כור': אילן לשם
רקדנית: אפרת סטמפלר
צילום: שוש קורמוש
"KOHINOOR"
CHOR.: ILAN LESHEM
DANCER: EFFRAT STEMPLER